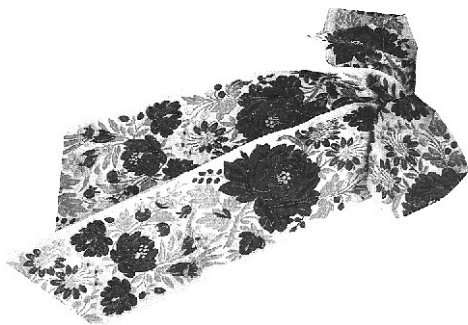

“Nevím už,
kolik tomu let,
co do Divák
jsem zabloudil poprvé.
Už jméno samo
vábilo mě k sobě...”

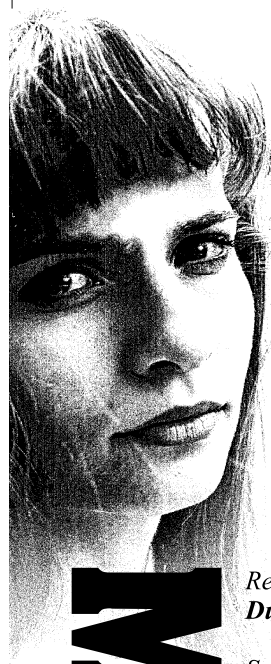

BRATŘI MRŠTÍKOVÉ

Pocházejí z Jimramova na českomoravském pomezí. Z rodiny ševce. Životní cesta Aloisova, který se narodil v roce 1861, byla snad o něco přímější. Alois Mrštík byl učitel a správce školy v Divákách u Hustopečí. Tvořil a žil tam až do své smrti v roce 1925. O dva roky mladšího Viléma přežil o třináct let. Vrcholem jeho literární tvorby je románová kronika Rok na vsi.

Vilém Mrštík chtěl být původně malířem. Finanční situace mu však nedovolila studovat na pražské malířské akademii, a tak se - alespoň na nějaký čas - zapsal na právnické fakultě. Své pocity ze studentského života vložil do tragického románu Santa Lucia. Čtenáře okouzlil svými impresionistickými Obrázky, Knihou cest a zejména Pohádkou máje. Psal do Rozhledů, Světozoru, Lumíra. V roce 1887, který je pro vývoj českého dramatu přelomový (premiéra Stroupežnického Našich furiantů), byl společně s bratrem na straně realistů. Vedení Národního divadla jim to až do uvedení Maryši nemohlo zapomenout. Od roku 1889 žil Vilém Mrštík u svého bratra v Divákách. Vzájemně se inspirovali, redigovali Moravskoslezskou revui.

Maryša (1894) je jejich nejznamenitější společné umělecké dílo.

Maryša

Alois
a Vilém
Mrštíkovi

SVORNĚ A STÁLE VPŘED
90 LET
1909 1999
KROUŽEK DIVADELNÍCH
OCHOTNÍKŮ VE HVOZDNĚ

Režie a scénická úprava:
Dušan Sítek j.h.

Scéna:
Josef Juřík

Kostýmy:
Lad'ka Řeháková

Realizace dekorace:
Antonín Juřík, Josef Juřík, Jiří Juřík

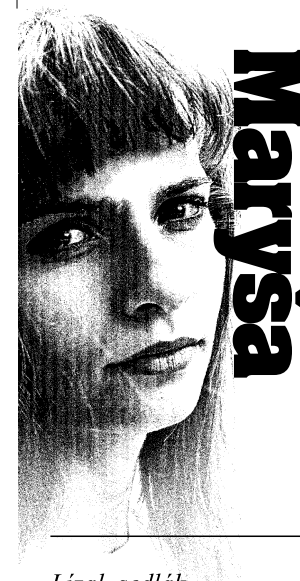
Hudba:
Vladimír Franc a Miloš Ištván,
s laskavým svolením autorů

Světla:
Josef Juřík

Zvuk:
Roman Juřík

Grafický design programu:
Trinitas - Javorovi

Městské divadlo Zlín
Studio “Z”
12. - 13. ledna 2001

Maryša

Svět zná tolik hrůz
Pustošivá zemětřesení
Sopky chrlicí oheň, vzednutí moře
Války též a pancéře hřmící
i v pšeničných polích
Oslivý hřib atomové bomby
Ale nic není hrůznějšího než bída

F. Dürrenmatt

Osoby a obsazení:

Lízal, sedlák
Lízalka, jeho žena
Maryša, jejich dcera
Rozára, služka
Vávra, mlynář
Francek, rekrut
Horačka, jeho matka
Strouhalka, Maryšina teta
Strouhal, její muž
Stařenka, Maryšina babička
Hospodský, poručník
Hospodská
Hrdlička, obecní sluha
Soudní sluha
Franěk, soused
Buček, soused
První rekrut
Druhý rekrut
Třetí rekrut
Čtvrtý rekrut
První děvče
Druhé děvče
Třetí děvče
Čtvrté děvče
Děti

Stanislav Čmelák
Libuše Voráčová
Alena Výkopalová
Michaela Pekařová
Pavel Gabrhelík
Jan Balajka
Irena Juříková
Olga Juříková
Jindřich Motýl
Jindřiška Polepilová
Jaromír Javora
Ludmila Mrvová
Karel Rupa
Rudolf Sedlář
Jaroslav Zálaha
David Zelík
Radek Kučera
Aleš Juřík
Lukáš Juřík
David Langer
Jitka Hlaváčová
Zuzana Mrvová
Edita Langerová
Zuzana Juříková
Kristína Šitková
Klára Zámečnicková
Michal Juřík

Maryša

Milá Maryšo,

znám Tě už řadu let - a přece jsi v denních setkáních vždy nová. Odpusť, že Ti tykám. Ale nacházím ospravedlnění u Prévarta: "...říkám všem TY, které miluji..." A já Tě mám rád už dávno. Prošla jsi svým osudem mnoha našimi jevišti, ale naše setkání je první, a proto snad trochu vážnou slova. Rozechvíváš mne denně svým životem dívky - človíčka, který byl vychován ve lži a falši "milosrdných" "polopravd, pomalu, ale jistě ubíjejících.

Mám Tě rád za to, že se nedáš ubíjet. Vysnila sis svůj svět, který není z tohoto království. A ještě něco dovedeš! Vidět zcela konkrétně svůj život tak zvané normálního člověka, pokud ovšem dovolí matka, se svou falešnou láskou, která Tě spolu s otcem sráží ze snů do bláta. Matka Ti nerozumí - a Ty nerozumíš jí. Žijete v jiných rovinách. V Tvém prostředí Ti asi málokdo porozumí, protože je to svět běsu. Snad jenom Francek, protože on také dovede snít a za svým snem dokonce putoval. Má proti Tobě výhodu: je muž. Ty máš svůj sen a nevíš, co je faleš. Trpělivě čekáš na svého prince, který by Ti pomohl uskutečnit Tvůj sen. Nikoliv běžný sen o svatební kytce a závoji. Sen o upřímně podané ruce. Francek ji nepotřebuje, dovede se vyškrábat z bláta sám, ale Ty jsi křehká, bezbranná. Přejí Ti, abys na tu podanou ruku nezapomněla a vykročila pevně za uskutečněním svého snu.

Režisér inscenace

MARYŠA TOUŽÍCÍ PO SVOBODĚ

Dlouho jsem oddaloval inscenování Maryši, patrně jako celá řada mých kolegů, protože jsem se obával, že nedokážu překonat strach z inscenování tradice, která je na jedné straně oblíbená u diváků pro známé pasáže, na druhé straně svazující, neživá, umrtvující. Znal jsem celou řadu inscenací, některé byly lepší, některé horší, ale ve své podstatě byly všechny stejné.

Velice problematickým prvkem inscenační tradice je ornamentální folklór. Slovácká cimbálová nebo hudecká muzika, okrojování rekruti, taneční folklórní čísla. Možná to ve své době mohlo v Praze působit jistou atraktivitou, ale domnívám se, že folklór nejsou jenom tyto ozdoby, ale způsob myšlení lidí ve své době, způsob myšlení, spojený s prací, především na vesnici. Je to myšlení ve vztahu k půdě, obživě z ní. Myšlení, které zároveň představuje určitou morálku, spojenou s náboženským desaterem a se vším, co je lidského na světě. Tento způsob myšlení utváří určitý řád, který se dostává do rozporu s přirozenou touhou mladého člověka po svobodě.

Běh lidského života bývá často přirovnáván ke čtveru ročních období. Je větší síla v jaru nebo v podzimu? Může to někdo rozhodnout? Je větší kvalita v entuziazmu mládeže nebo v moudrosti stáří?

Chceme hrát naši hru o vzájemném prolínání se generací, protože život chápeme v momentech setkávání, a setkání, které má v sobě i motiv utkání, je předpokladem vzniku hodnoty.

Dušan Sitek

SVORNĚ A STÁLE VPŘED
90 LET
1909 1999
KROUŽEK DIVADELNÍCH
OCHOTNÍKŮ VE HVOZDNĚ

Maryša

Alois a Vilém Mrštíkovi

Drama o pěti dějstvích

Věnováno 70. výročí otevření
Spolkového domu ve Hvozdne

Hraje: Kroužek divadelních
ochotníků ve Hvozdne
Režie a scénická úprava: Dušan Sitek j.h.